

ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY IN POZNAŃ

Faculty of English

(Taal)variatie in België en in Nederland aan de hand van huidige films

dr Katarzyna Wiercińska

Adam Mickiewicz Universiteit, Poznań

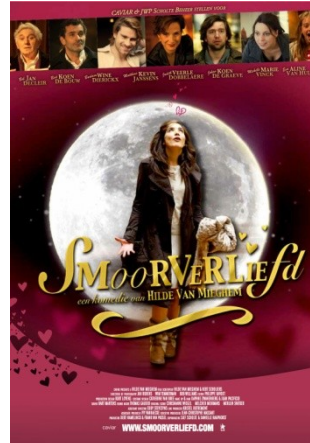
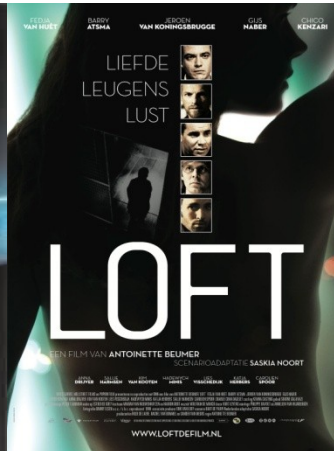
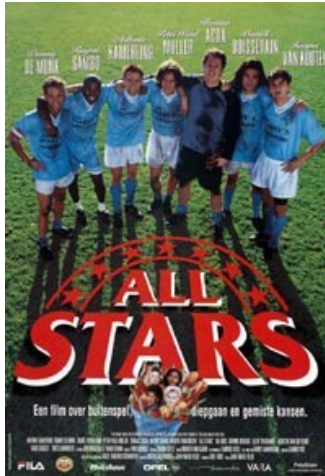
19.04.2018

Het sleutelwoord: *remake*

- Welke kenmerken heeft een remake volgens jou?
- Waarom worden remakes van films gemaakt?

Intussen in de Lage Landen...

Intussen in de Lage Landen...

Nederlandse film 'Black Out' krijgt Belgische remake

01-02-12, 18.37u

Misdaadauteur Luc Deflo.

De actiefilm 'Black Out' van de Nederlandse regisseur Arne Toonen krijgt een Belgische variant. De rechten zijn inmiddels verkocht en ook vanuit andere landen is er interesse voor een remake.

Intussen in de Lage Landen...

Nederlandse komedie 'Het Verlangen' krijgt Vlaamse remake

Gepubliceerd: 07 maart 2017 08:05

Laatste update: 07 maart 2017 08:32

De Nederlandse komedie *Het Verlangen*, de nieuwe film van de makers van *Alles is Liefde*, krijgt een Vlaamse remake. De Belgische producent Manuel heeft de rechten verworven, maakten distributeur September Films en producent Topkapi dinsdag bekend.

Intussen in de Lage Landen...

▲ Manuel Broekman en Gijs Naber in *Homies*. © Just Entertainment

Nederlandse komedie *Homies* krijgt Belgische remake

De Nederlandse bioscoopfilm *Homies* van regisseur Jon Karthaus krijgt een Belgische remake. De komedie heet *Bad Trip* en wordt geregisseerd door Dries Vos. Hoofdrollen worden gespeeld door acteurs Jonas van Geel, Tom Audenaert, Ben Segers en Gene Bervoets.

BuzzE/Redactie 19-06-17, 17:09

Remakes: gevolg van taalkloof tussen Nederland en Vlaanderen?

- Bipolariteit van het Nederlandse taalgebied
- Steeds grotere culturele kloof tussen Nederland en Vlaanderen: steeds minder cultuurproducten gedeeld met elkaar, bv. filmindustrie: remakes, intralinguale ondertiteling:

“wie de actuele ondertiteling van elkaars tv-series al symptomatisch vond voor de zich voltrekkende communicatieve en talige distantiëring, is het niet ontgaan dat Nederlanders en Vlamingen nu zelfs al weigeren elkaars bioscoopfilms te bekijken.” (Cajot 2012: 54)

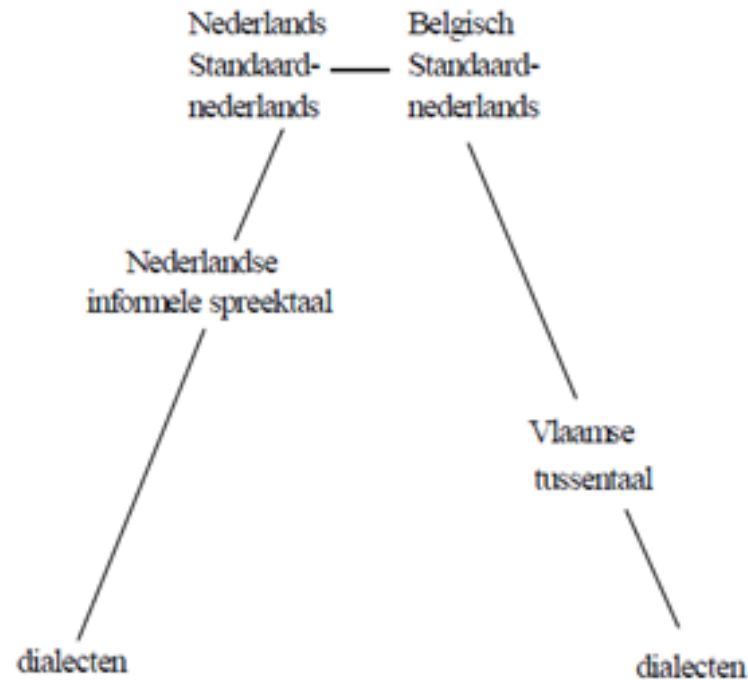

Dat is eigenlijk niet te observeren in andere taalgebieden waar meerdere nationale variëteiten van dezelfde taal gebruikt worden, bv. Engelse of Spaanse taalgebied

Op naar Nederlands in Vlaanderen

- Typologie van de taalvariëteiten in de Lage Landen (volgens Geeraerts 2001: 331)

Remakes: gevolg van taalkloof tussen Nederland en Vlaanderen?

- Van de Westelaken: “dat de taal een verbond zou zijn, onzin is”; “dat de Vlaamse film voor Nederlanders zo verstaanbaar is zoals Italiaanse of Hongaarse films”
- Waardenburg: “dat komt waarschijnlijk omdat Nederlanders het lastig vinden Vlamingen te verstaan.”

- Van de Westelaken: het manier van spelen
- Wyns: de Nederlandse film is meer commercieel, oppervlakkiger en directer in de communicatie is dan de Vlaamse.

(Meningen op basis van “Vlamingen maken films met hun buik, Nederlanders met hun hersenen” (2014))

Remakes: De regisseurs over de culturele aanpassingen

- Beumer: ‘Het is een beetje gek dat zo’n relatief oude man zoveel mooie vrouwen kan versieren. In de Nederlandse film daarentegen, speelt de jonge, charmante Barry Atsma de hoofdrol. Bij hem lijkt het wat meer te kloppen. Het is niet heel gek dat hij veel vrouwen succesvol versiert’ (van den Berg, 2010).
 - Beumer: ‘Ik heb met Erik een discussie gehad over die keuze, omdat hij zei dat hij dat in België nooit zou kunnen maken of durven maken. Hij had daar problemen mee gekregen als hij net die rol door een allochtoon had laten spelen. Dat telt bij ons veel minder. Ik durf die beslissing wel te nemen, omdat het meer een afspiegeling is van onze maatschappij. Een maatschappij waar veel allochtone Nederlanders op alle niveaus geïntegreerd zijn. En dus ook in een vriendengroep van blanke Nederlanders.’
-

Remakes: De regisseurs over de culturele aanpassingen

- Beumer: ‘En ik, als vrouw, kon ik mij daar niet in herkennen. Maar ook voor Nederland is dat niet genoeg motivatie om te doen wat die mannen allemaal doen, tenzij ze echt iets te verliezen hebben. Dat ze wel van hun vrouwen houden en hun huwelijk gewoon echt niet op het spel willen zetten. Daarom is het belangrijk dat je moet laten zien dat ze leuke vrouwen hebben’
 - Beumer: ‘Zo zijn Nederlanders directer dan Vlamingen, maar naast de manier van praten is ook het level van praten verschillend. Dat Nederlanders harder overkomen zit in onze cultuur gebakken.’
 - Van Looy: ‘Belgen spreken nu eenmaal op een eigen manier. [...] Wij spreken en durven daarbij soms onze zinnen niet af te maken of slikken de helft van onze zin in. En we zijn ook iets verlegener en bescheidener’
-

Op naar Nederlands in Vlaanderen

Wanneer is standaardtaal ontstaan in Nederland en in Vlaanderen?

Noord	Zuid
<p>een soort standaardtaal tegen het einde van de 17de eeuw</p> <p>taalpolitiek ter bevordering van het Nederlands</p>	<p>verfransing vóór de vereniging en na de Belgische revolutie</p> <p>Nederlands bestaat nog steeds alleen als verzameling dialecten</p>

Op naar Nederlands in Vlaanderen

Verfransing vóór 1815:

- 1794: verovering door Frankrijk: Vlamingen beschouwd als Franse burgers
 - 'une République, un peuple, une langue' (één staat, één volk, één taal): de Nederlandse dialecten gezien als bezwaar tegen de uniformiteit van het land
 - verfransing in alle domeinen van openbaar leven
 - !! verfransing toch niet gelukt in de lagere klasse (analfabetisme, slecht georganiseerd onderwijs) -> sociale kloof als gevolg
-

Op naar Nederlands in Vlaanderen

Verenigd Koninkrijk 1815-1830

- bevordering van het Nederlands dankzij politiek van Willem I
 - Nederlands, naast Frans, officiële taal in Limburg, Antwerpen, Oost- en West-Vlaanderen (1819); en in Brabant (1823) -> tweetaligheid
 - Nederlands in openbaar leven, vernederlandsing van scholen en universiteiten -> prestige, Nederlandstalige intellectuele elite; verzet van Franstaligen
-

Op naar Nederlands in Vlaanderen

Verfransing na 1830:

- taalvrijheid gegarandeerd door grondwet: herstelling van de positie van het Frans -> Frans als dominante taal in openbaar leven

Hoe kan je vechten om erkenning van het Nederlands als het geen standaardvorm heeft? -> Overname van de standaardtaal uit het Noorden: neveneffect ervan, zogenoemde zondagspakmentaliteit

‘De ABN-actie dwong ongewild tot **tussentaal**. Het is mijn overtuiging dat Nederlands te vaak als alternatief tegenover het dialect werd voorgesteld. Het dialect was als het ware iets minderwaardigs [...] (Debrabandere 2005: 55)

De bevordering van het AN in Vlaanderen dus gedeeltelijk gelukt.

Op naar Nederlands in Vlaanderen

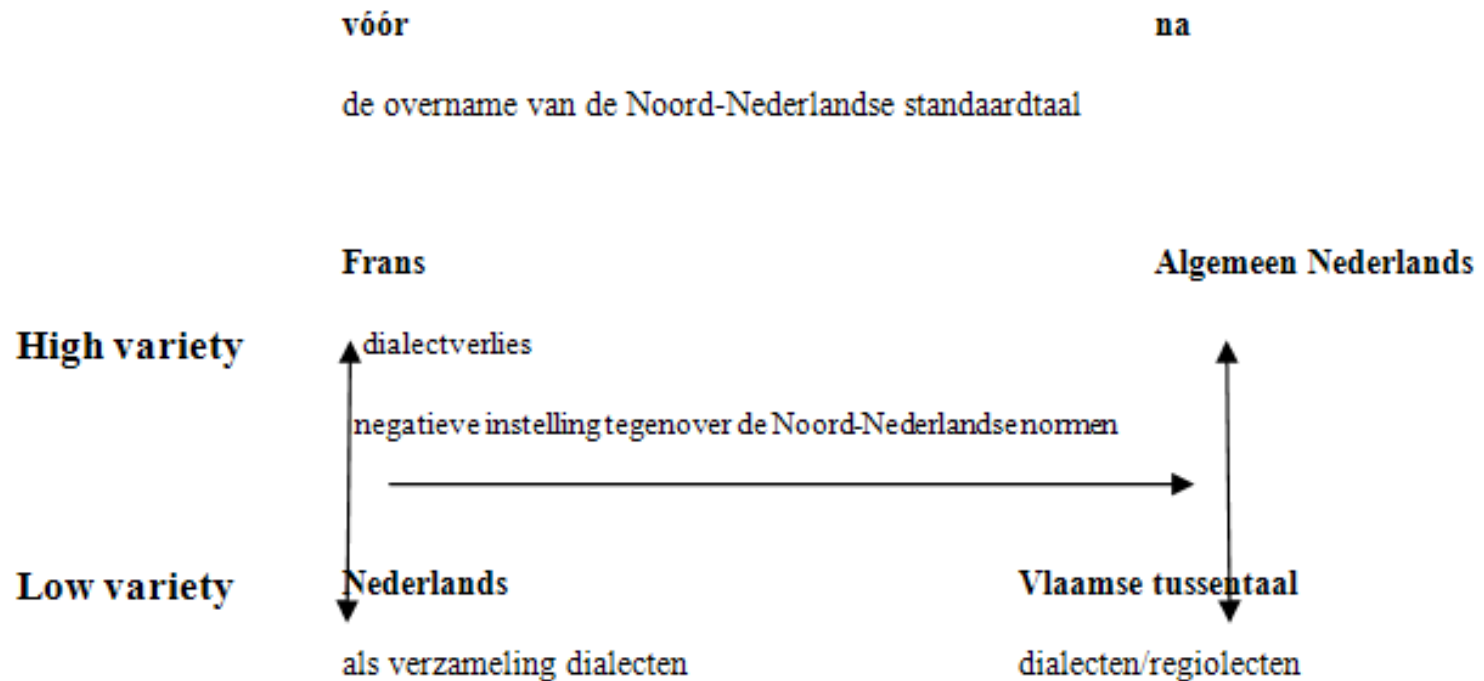
Diglossie: situatie waarin er twee talen of twee taalvariëteiten naast elkaar fungeren en elkaar completeren (Ferguson 1959).

- *high variety*: officieel erkend, gecodificeerd, gewaardeerd door de taalgebruikers en waarin literatuur wordt geschreven
 - *low variety*: niet als achtenswaardig beschouwd en vooral in de dagelijkse conversaties gebruikt.
-

Tussentaal in het Vlaamse taallandschap

- Vandaag de dag: een soort diglossie tussen het AN en tussentaal:

Alles is liefde

Zot van A

Bedankt voor de aandacht! 😊
Zijn er nog vragen?

Bibliografie

- Acke, S. 2013. Een onoverbrugbaar verschil? : Een literatuurstudie en vergelijkende filmanalyse van het Nederlandse Alles is Liefde en zijn Vlaamse remake Zot van A. [Niet gepubliceerde Masterproef, Universiteit Gent, Gent.].
- Cajot, Jose. 2012. “Waarom het Verkavelingsvlaams onvermijdelijk was”, in: K. Absillis, J. Jaspers en S. Van Hoof (red.), *De manke usurpator – Over Verkavelings-vlaams*. Gent: Academia Press, 39-66.
- Goorix, Sarah. 2012. *Wederzijdse remakes: een literatuurstudie en een comparatieve filmanalyse van de Vlaamse film Loft en zijn Nederlandse remake*. Ongepubliceerde MA-thesis. Universiteit Gent. URL: http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/894/912/RUG01-001894912_2012_0001_AC.pdf.
- Lebbink, A.P. (2010, 7 december). *Interview Antoinette Beumer – Loft. Geraadpleegd op 27 januari 2011 op het World Wide Web:*
- <http://www.moviesense.nl/2010/12/interview-antoinette-beumer-loft/>
- Stragier, Maya. 2015. *Cultural Differences in Film Remakes: The Case of All Stars and Team Spirit. A Comparison of the Dutch Film and Its Flemish Remake*. Ongepubliceerde MA-thesis. Universiteit van Gent. URL: http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/002/212/566/RUG01-002212566_2015_0001_AC.pdf.
- Van den Bergh, Rob. 2011. Gescheiden door dezelfde taal? De wisselwerking tussen de Nederlandse en de Vlaamse filmwereld. [Niet gepubliceerde Masterproef, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam.].
- Vlaams Audiovisueel Fonds vzw. 2013. Vlaams Audiovisueel Fonds: Jaarverslag VAF / Filmfonds 2013. (http://www.vaf.be/uploads/media/VAF_jaarverslag_2013_03.pdf) (datum van de toegang: 18.04.2016).
- “Vlamingen maken films met hun buik, Nederlanders met hun hersenen”, VPRO Cine-ma, 12.05.2014. (<http://www.cinema.nl/artikelen/11106873/vlamingen-maken-films-met-hun-buik-nederlanders-met-hun-hersenen>) (datum van de toegang: 30.11.2015).
- Willems, Gertjan. 2016. “Een halve eeuw filmpolitiek in Vlaanderen (1952-2002)”, in: S. Joye, D. Biltreyst en S. Van Bauwel (red.), *Media, democratie & identiteit*. Gent: Academia Press, 115-132.